

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br.141/20
U Luxembourggu 19. studenoga 2020.

Presuda u predmetu C-663/18
BS i CA

Država članica ne može zabraniti stavljanje na tržište kanabidiola (CBD) koji je zakonito proizveden u drugoj državi članici kada je on dobiven iz cijele biljke *Cannabis sativa*, a ne samo iz njezinih vlakana i sjemenki

Ta se zabrana ipak može opravdati ciljem zaštite javnoga zdravlja, ali se njome ne smije prelaziti ono što je nužno za njegovo postizanje

BS i CA bivši su direktori društva čiji je predmet poslovanja stavljanje na tržište i distribucija elektroničke cigarete s uljem kanabidiola (u daljnjem tekstu: CBD), molekule koja se nalazi u pravoj konoplji (ili *Cannabis sativa*) i koja pripada obitelji kanabinoida. U ovom predmetu CBD je bio proizveden u Češkoj Republici iz biljaka prave konoplje koje su zakonito uzgojene i koje su bile u cijelosti korištene, uključujući njihove listove i cvjetove. Potom je uvezen u Francusku kako bi se ondje pakirao u punjenja elektroničkih cigareta.

Protiv osoba BS i CA pokrenut je kazneni postupak jer su se na temelju francuskog propisa¹ komercijalno mogla koristiti samo vlakna i sjemenke prave konoplje. Budući da ih je tribunal correctionnel de Marseille (Sud za lakša kaznena djela u Marseilleu, Francuska) osudio na uvjetnu zatvorsku kaznu u trajanju od 18 odnosno 15 mjeseci i 10 000 eura novčane kazne, podnijeli su žalbu pred cour d'appel d'Aix-en-Provence (Žalbeni sud u Aix-en-Provenceu, Francuska). Taj se sud stoga pita o usklađenosti francuskog propisa kojim se zabranjuje stavljanje na tržište CBD-a zakonito proizvedenog u drugoj državi članici kada je on dobiven iz cijele biljke *Cannabis sativa*, a ne samo iz njezinih vlakana i sjemenki, s pravom Unije.

Sud je u svojoj današnjoj presudi zaključio da se pravu Unije, osobito odredbama koje se odnose na slobodno kretanje robe, protivi nacionalni propis poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku.

Sud je prije svega odlučivao o pravu primjenjivom na predmetnu situaciju.

U tom pogledu ocijenio je da se propisi koji se odnose na zajedničku poljoprivrednu politiku ne primjenjuju². Naime, odredbe tog sekundarnog prava primjenjuju se samo na „poljoprivredne proizvode” iz Priloga I. Ugovorima. CBD dobiven iz cijele biljke *Cannabis sativa* ne može se smatrati poljoprivrednim proizvodom, za razliku od primjerice prave konoplje. On stoga ne spada u područje primjene tih propisa.

Nasuprot tomu, Sud napominje da su, s obzirom na to da se CBD o kojem je riječ u glavnom postupku ne može smatrati „opojnom drogom”, primjenjive odredbe koje se odnose na slobodno kretanje robe unutar Unije (članci 34. i 36. UFEU-a). Sud je, kako bi došao do tog zaključka,

¹ Presuda od 22. kolovoza 1990. u vezi s primjenom članka R. 5132-86 Zakonika o javnom zdravlju na kanabis (JORF od 4. listopada 1990., str. 12041.), kako je tumačena u okružnici Ministarstva pravosuđa br. 2018/F/0069/FD 2 od 23. srpnja 2018. o pravnom uređenju koje se primjenjuje na ustanove koje javnosti na prodaju nude proizvode dobivene od kanabisa (*coffee shops*)

² Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (SL 2013., L 347, str. 608.); Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) 1234/2007 (SL 2013., L 347, str. 671. i ispravci SL 2014., L 189, str. 261., SL 2015., L 114, str. 25. i SL 2020., L 1, str. 5.)

najprije podsjetio na to da se osobe koje na tržište stavljaju opojne droge ne mogu pozivati na primjenu sloboda kretanja jer je takvo stavljanje na tržište zabranjeno u svim državama članicama, uz iznimku strogo kontrolirane trgovine radi uporabe u medicinske i znanstvene svrhe.

Nadalje, Sud je napomenuo da pravo Unije³, kako bi se definiralo pojmove „droga” ili „opojna droga”, upućuje, među ostalim, na dvije konvencije Ujedinjenih naroda: Konvenciju o psihotropnim tvarima⁴ i Jedinственu konvenciju o opojnim drogama⁵. Međutim, CBD se ne navodi u prvonavedenoj konvenciji i, iako je točno da bi doslovno tumačenje drugonavedene konvencije moglo dovesti do toga da ga se, s obzirom na to da je ekstrakt kanabisa, klasificira kao opojnu drogu, to tumačenje bilo bi protivno općem duhu te konvencije i njezinu cilju zaštite „psihičkog i fizičkog zdravlja ljudi”. Sud navodi da, s obzirom na trenutačno stanje znanstvenih spoznaja koje valja uzeti u obzir, za razliku od tetrahidrokanabinola (uobičajeno nazvanog THC), jedan drugi kanabinoid prave konoplje – CBD o kojem je riječ u glavnom postupku – nema psihotropan ni štetan učinak na zdravlje ljudi.

Kao drugo, Sud je presudio da se odredbama koje se odnose na slobodno kretanje robe protivi propis poput onog o kojem je riječ. Naime, zabrana stavljanja na tržište CBD-a čini mjeru istovrsnog učinka kao količinska ograničenja uvoza koja su zabranjena člankom 34. UFEU-a. Međutim, Sud pojašnjava da se taj propis može opravdati jednim od razloga od općeg interesa koji su navedeni u članku 36. UFEU-a, kao što je cilj zaštite javnoga zdravlja na koji se pozvala Francuska Republika, pod uvjetom da je taj propis prikladan za osiguranje ostvarenja navedenog cilja i da se njime ne prelazi ono što je nužno za njegovo ostvarenje. Iako je potonja ocjena na nacionalnom sudu, Sud u tom pogledu daje dvije naznake. S jedne strane, navodi da se čini kako se zabranom stavljanja na tržište ne utječe na sintetički CBD koji ima ista svojstva kao CBD o kojem je riječ i koji bi se dakle mogao upotrijebiti kao zamjena za potonji. Kad bi ta okolnost bila istinita, to bi značilo da francuski propis nije prikladan za to da se na dosljedan i sustavan način ostvari cilj zaštite javnog zdravlja. S druge strane, Sud je priznao da je točno da Republika Francuska nije dužna dokazati da je opasnost od CBD-a istovjetna onoj određenih opojnih droga. Međutim, **nacionalni sud mora ocijeniti dostupne znanstvene podatke kako bi se uvjerio da se navodna stvarna opasnost za javno zdravlje ne temelji na čisto hipotetskim razmatranjima. Naime, zabrana stavljanja na tržište CBD-a koja, štoviše, čini najrestriktivniju prepreku razmjeni proizvoda koji su legalno proizvedeni i stavljeni na tržište u drugoj državi članici, može se usvojiti samo ako se ta opasnost dokaže u dovoljnoj mjeri.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

³ Upućivanje osobito na članak 1. stavak 1. točku (a) Okvirne odluke Vijeća 2004/757/PUP od 25. listopada 2004. o utvrđivanju minimalnih odredaba vezanih za elemente kaznenih djela i sankcija u području nezakonite trgovine drogom (SL 2004., L 335, str. 8.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 80.)

⁴ Konvencija o psihotropnim tvarima iz 1971. sklopljena u Beču 21. veljače 1971. (Zbirka međunarodnih ugovora Ujedinjenih naroda, sv. 1019., br. 14956.)

⁵ Jedinственa konvencija Ujedinjenih naroda o opojnim drogama iz 1961., potpisana u New Yorku 30. ožujka 1961., izmijenjena Protokolom iz 1972. (Zbirka međunarodnih ugovora Ujedinjenih naroda, sv. 520., br. 7515.)